

نویسنده:

ویلیام اولد

William Auld

تهیه و تنظیم نسخه فارسی:

محمد رضا ترابی

چاپ چهارم

بهار ۱۳۹۵

شناسنامه‌ی کتاب

- **اسپرانتو در ۱۰ درس**
- نویسنده: **ویلیام اولد William Auld**
- بازنویسی و تنظیم متن: **محمد رضا ترابی**
- حروفچینی و نشر کامپیوتری: **عباس باغستانی**
- تاریخ انتشار نسخه الکترونیکی: **بهار ۱۳۹۵**
- ناشر نسخه الکترونیکی: **@reto**
- نوبت انتشار: **چهارم**
- ناشر نسخه‌های چاپی پیشین: **سبزاندیشان** (کانون پژوهش و کاربرد زبان بین‌المللی اسپرانتو)
- چاپ سوم با تجدید نظر و اصلاحات زمستان ۱۳۸۰
- (چاپ‌های پیشین: اسفندماه ۱۳۷۴ - تیرماه ۱۳۷۵)
- این کتاب برگرفته از نسخه‌ی انتشار یافته در ترکیه توسط انجمن اسپرانتوی ترک است.

انجمن اسپرانتوی ایران

www.espero.ir

سایت آموزش زبان اسپرانتو به بیش از ۴۰ زبان دنیا

www.fa.lernu.net

تقدیم به:

همه‌ی انسان‌های ارجمندی که آگاهانه و با مهر، برای گسترش اسپرانتو و اندیشه آشتی و دوستی بین‌المللی نهفته در آن کوشش می‌کنند!

درباره‌ی این تاریخچه انتشار این کتابچه در ایران

در زمستان ۱۳۷۴ قرار بر این شده بود که اولین دوره آموزش زبان اسپرانتو را در فرهنگسرای بهمن شروع به تدریس کنم. تصمیم بر تدریس کتاب سیلاجی بود چون تنها کتاب موجود در ایران بود. هنگامی که به ناشر و فروشنده کتاب برای سفارش ۱۵۰ نسخه‌ای شد در کمال ناباوری اعلام شد که کتاب موجود نیست! از سوی دیگر مقدمات برگزار کلاس فراهم‌شده بود و زبان آموزان زیادی ثبت‌نام کرده بودند (حدود ۱۲۰ نفر در ۳ کلاس). وضعیت پیش‌بینی‌نشده‌ای بود و به‌سرعت باید کاری انجام می‌شد.

ناگهان به یاد کتابچه‌ای افتادم که چند ماه قبل در دیداری خانم حشمت فرجی - اسپرانتودان ایرانی که آن زمان ساکن در ترکیه بود - آن را با مهر و به همراه چند کتاب و مجله برای سازمان جوانان به‌رسم امانت به من سپرده بود. کتابی ۲۴ صفحه‌ای و مستعمل که تقریباً همه مفاهیم بنیادی دستور زبان اسپرانتو را در بر داشت. کتاب از انتشارات انجمن اسپرانتوی ترکیه بود و برای تدریس در ترکیه تنظیم‌شده بود بنابراین برای ما قابل استفاده نبود و به‌ناچار باید آن را خودمان تایپ می‌کردیم و برای تدریس، ترجمه و تنظیم می‌کردیم.

مهندس عباس باغستانی مثل همیشه‌ی آن روزها آستین بالا زد و اعلام کرد که تا موعد شروع کلاس‌ها کتاب را آماده خواهد کرد. من هم شروع به ترجمه و کنترل متن کردم که برخی اشتباهات تایپی هم داشت.

شاید امروز با ابزارهایی که موجود است تهیه چنین کتابی نهایت به چند روز انجام شود اما در سال ۱۳۷۴ و با ابزارهای آن روزگار انجام چنین امری نه کاری بود سهل و آسان، آن‌هم برای ما که کامپیوتری ابتدایی با نرم‌افزارهایی نه‌چندان توانا و کامل داشتیم ...

در حال توانستیم به‌موقع کتابچه آموزشی را برای شروع کلاس‌ها فراهم کنیم و چنین شد که برای همیشه از خیر تدریس کتاب سیلاجی گذشتیم و سعی کردیم کلاس‌های آموزشی را با جزوه‌ها و کتاب‌هایی تهیه‌شده توسط خودمان برگزار کنیم.

چندی پیش هنگام واکاوی آرشیو مطالب اسپرانتو، چشمم به فایل ازهم‌گسیخته این کتاب افتاد. به یاد ماجرای تهیه آن افتادم و به‌پاس زحمات بی‌شائبه و ارزشمندی که همراه و یاور عزیز آن روزگار متحمل شد بود، آن را بازنگری کردم و اقدام به انتشار اینترنتی کتاب کردم. امیدوارم کسانی باشند که این کتابچه به آن‌ها در آموزش ابتدایی اسپرانتو کمکی کرده باشد.

در ارجمندی این کتاب همین بس که تألیف ویلیام اولد William Auld نویسنده معروف اسپرانتو و اسپرانتودان برجسته اسکاتلندی است. در لابه‌لای متن از ضرب‌المثل‌های اسپرانتو استفاده‌شده است که غنای خاصی به کیفیت آموزش می‌بخشد. این کتابچه در ۱۴ جلسه تدریس می‌شد.

الفبای زبان بین‌المللی اسپرانتو

حرف	نام حرف	نام	صدای حرف فارسی	نمونه واژه فارسی با حروف اسپرانتو		
1	A a	Ā	A	آ، ا، عا	Ab, bad, am	آب، باد، عام
2	B b	Ā	BO	ب	Baba, bar	بابا، بار
3	C c	تسُ	CO	ت + س (متصل به هم)	Cece	تسه تسه (مگس خواب‌آور)
4	Ĉ ĉ	چُ	ĈO	چ	Ĉap, puĉ	چاپ، پوچ
5	D d	دُ	DO	د	Dad, dud	داد، دود
6	E e	اِ	E	ا، کسره فارسی، ع	Esm, elm, Ĝesm	اسم، علم، جسم
7	F f	فُ	FO	ف	Fal, pof	فال، پف
8	G g	گُ	GO	گ	Gam, gorg	گام، گرگ
9	Ĝ ĝ	جُ	ĜO	ج	Ĝam, baĝ	جام، باج
10	H h	حُ	HO	ح، هـ	Haĝ, ruh	حاج، روح
11	Ĥ ĥ	خُ	ĤO	خ	Ĥar, aĥ	خار، آخ
12	I i	عی	I	ای، ئی، عی	Iran, id, moin	ایران، عید، معین
13	J j	یُ	JO	ی	Jar, Ĝuj, Laj	یار، جوی، لای
14	Ĵ ĵ	ژُ	ĴO	ژ	Ĵian, Ĵale	ژیان، ژاله
15	K k	کُ	KO	ک	Kar, kuĥ	کار، کوخ
16	L l	لُ	LO	ل	Laf, gul	لاف، گول
17	M m	مُ	MO	م	Mar, mum	مار، موم
18	N n	نُ	NO	ن	Nam, ĥun	نام، خون
19	O o	اُ	O	همزه با ضمه، ضمه، ع	Ordu, dom, omr	اردو، دم، عمر
20	P p	پُ	PO	پ	Pas, tup	پاس، توپ
21	R r	رُ	RO	ر	Ram, mur	رام، مور
22	S s	سُ	SO	ث، س، ص	Sales, sal, sobh	ثالث، سال، صبح
23	Ŝ ŝ	شُ	ŜO	ش	Ŝam, muŝ	شام، موش
24	T t	تُ	TO	ت، ط	Tab, tut, teb, rabet	تاب، توت، طب، رابط
25	U u	ئو	U	او، عو	Uŝan, dur, ud	اوشان، دور، عود
26	Ŭ ŭ	او	ŬO	واو عربی از میان دو لب	Saŭm, ,oŭr, doŭr	صوم، شور، دور
27	V v	وُ	VO	و	Vasel, kave,	واصل، کاوش
28	Z z	زُ	ZO	ز، ذ، ض، ظ	Zaĝ, zebh, zabet	زاج، ذبح، ضابط

- هر حرفی در اسپرانتو صدای ویژه خود را دارد.

- در اسپرانتو هر چه نوشته می‌شود، همان خوانده می‌شود و هر چه شنیده می‌شود، همان نوشته می‌شود.

- چهار حرف لاتین W, Q, Y, X در اسپرانتو وجود ندارند چون به آن‌ها نیازی نیست

- حروف صدادار اسپرانتو عبارت‌اند از: a, e, i, o, u

Leciono

1

Amiko: دوست **Infano:** بچه **Patro:** پدر
Sinjoro: آقا **Viro:** مرد **Alta:** بلند
Bela: زیبا **Bona:** خوب **Granda:** بزرگ
Juna: جوان **Kara:** عزیز **Frato:** برادر
La: نشانه معرفه در اسپرانتو

o: نشانه اسم

a: نشانه صفت

j: نشانه جمع

kaj: و (حرف ربط)

Patro. La patro. Patroj. Infano. La infano. Infanoj. La infanoj. Patro kaj infano. Patro kaj infanoj. Patroj kaj infanoj. La patro kaj la infanoj. La patro kaj infanoj. Amiko. La amiko. Amikoj. La amikoj. Belo. Bono. Bela. Bona. Bona patro. Patro bona. Bonaj patroj. Patroj bonaj. Infanoj bonaj. Bona infano. Patra bono. Infana belo. Bonaj amikoj. Amiko bona. Infano bona kaj bela. Bona patro kaj belaj infanoj. Amikaj infanoj. Amika patro. Infana bono. Infana belo. Bela viro. Vira belo. Juna viro. Patro kaj junaj infanoj. Viro kaj junaj amikoj. Amiko kaj la junaj infanoj. Amiko kaj la bela infano. Amikoj belaj kaj bonaj. Granda amiko. Viro granda. Viro granda kaj bela. Viro alta kaj bela. Alta infano. La viro bela. La viro granda. La granda amiko. La amiko alta. la sinjoro alta. La sinjoroj bonaj. La amikaj sinjoroj. Kara amiko. Kara patro. Karaj sinjoroj. Kara infano. Juna frato.

in: پسوند مادینگی (تأنیث)
برای موجودات ذیروح

ul: پسوند به معنی شخص موصوف به
صفتی

ge: پیشوند زوجیت
(نر و ماده)

Patro. Patrino. Amiko. Amikino. Sinjoro. Sinjorino. Viro. Virino. Patrino kaj infanoj. Virino kaj amikinoj. Patrinoj kaj patroj. viro kaj virino. viro kaj amikino. Sinjoroj. Sinjorinoj kaj sinjoroj. Bonaj patrinoj. Amikinoj junaj kaj belaj. Bela patrino kaj infano granda. Juna infano. Patro kaj patrino. Bonulo. Grandulo. Junulo. Altulo. Bonulino. Belulino. Grandulino. Junulino. Altulino. Junula alto. Junulina belo. Infana junulo. Bela bonulino. Alta kaj bona junulo. Bona altulo. Bela grandulino. Gepatroj. Geamikoj. Gesinjoroj. Geviroj. Gepatra bona. Gejunuloj. Gejunula belo. Gebonuloj. Gebeluloj.

mal: پیشوندی که ضد
معنی ریشه را می‌رساند

Bona. Malbona. Bela. Malbela. Alta. Malalta. Juna. Maljuna. Granda. Malgranda. Grandaj gepatroj kaj malgrandaj infanoj. Belaj gejunuloj kaj malbelaj maljunuloj. Bona sinjoro kaj malbonaj infanoj. Bonaj gepatroj kaj infanoj malbonaj. Malbelulo juna. Malaltulo maljuna. Grandaj kaj malgrandaj infanoj. Patroj bonaj kaj malbonaj. La bela sinjorino kaj la malbela sinjoro. La maljunulino kaj la malbelulo.

unu: یک
du: دو
tri: سه
kvar: چهار
kvin: پنج
ĉirkaŭ:

اطراف، دور تا دور

Unu patro. Du gepatroj. Tri junuloj. Kvar junulinoj. Kvin malbeluloj. Unu virino. Du gejunuloj. Tri junulinoj. Kvar sinjoroj. Kvin amikoj. Unu bela infano. Du infanoj belaj. Tri sinjoroj bonaj. Kvar bonaj belulinoj. kvin malbonaj maljunulinoj. Ĉirkaŭ kvin viroj. Ĉirkaŭ kvar junuloj. Ĉirkaŭ kvar infanoj.

as: نشانه فعل زمان حال
is: نشانه فعل زمان گذشته
os: نشانه فعل زمان آینده
esti: بودن

La infano estas bona. La infano estis bona. la infano estos bona. La infanoj estas bonaj. La infanoj estis bonaj. La infanoj estos bonaj. La infanoj estas grandaj. La infanoj estis grandaj. La infanoj estos grandaj. La bela patrino estas bona. La bela patrino estis bona. La bela patrino estos bona. La amiko estos altulo. La amiko estis altulo. La amiko estas altulo. La gepatroj estas maljunaj.

kun: با همراه
sen: بدون، بی

La sinjoro estas kun la gepatroj. Infanoj sen gepatroj. Sengepatraj infanoj. Kun la patrino estas infanoj. Kunulo. Kunulino. seninfanaj virinoj. Viroj senvirinaj. Senjunaj amikoj estas la maljunuloj. Patrinoj kun infanoj. Junulo sen kunuloj. Senkunula junulino. Malgranda senpatrulo. Kun la grandaj amikoj estas infanoj sengepatraj.

Leciono

2

Vivi: زندگی کردن **Longa:** دراز **Stari:** ایستادن
Paroli: حرف زدن **Feliĉa:** خوشبخت **Multa:** بسیار
Ŝajni: به نظر آمدن **Loĝi:** سکونت داشتن **Lango:** زبان
Kompreni: درک کردن، فهمیدن **Labori:** کار کردن
Kato: گربه **Studento:** دانشجو

i: نشانهٔ مصدر

e: نشانهٔ قید

Vivi. Loĝi. Labori. Paroli. Stari. Vivi longe. Loĝi kune. Labori longe. Paroli longe. Stari longe. Vivi kune. Kunvivi. labori kune. Kunlabori. Paroli kune. Kunparoli. Stari kune. Kunstari. Multe labori. Multe paroli. Stari multe. Vivi feliĉe. Kunloĝi feliĉe. Labori feliĉe. Paroli feliĉe. Feliĉe stari. Vivi bone. Loĝi longe. Labori bone. Bele paroli.

La gepatroj vivis longe. La infanoj kunlaboras feŭ e. La viroj kunlaboras amike. La gesinjoroj loĝas bele. La geamikoj staris longe. La patrino parolos longe. La feliĉulo laboras multe. Multparola virino. Parolis mallonge la sinjorino. Laboros malmulte la malbonaj infanoj. Kunvivis malfeliĉe la gepatroj. La vivo estas mallonga. La vivo ,ajnas mallonga. La viro ,ajnas paroli. La infanoj ,ajnis malfeliĉe. La gesinjoroj laboris malmulte. La infanoj komprenas malmulte. Malgranda kompreno. La viroj komprenas. Komprenas la amikoj. La junulinoj komprenis paroli malmulte. La junuloj staris kune.

ses: شش

sep: هفت

ok: هشت

naŭ: نه

dek: ده

ankaŭ:

همچنین، نیز

anstataŭ:

به جای، در عوض

Ses infanoj. Sep viroj. Ok junuloj. Naŭ amikoj. Dek sinjoroj. Ses viroj kaj sep virinoj. Ok viroj kun naŭ virinoj. Dek viroj sen virinoj. Dek viroj senvirinaj. Infanoj anstataŭ gepatroj. Infanoj, ankaŭ gepatroj. Ĉirkaŭ dek anstataŭ du. Ok patroj kun ĉirkaŭ dek infanoj, ankaŭ ok viroj seninfanaj.

La granduloj parolis anstataŭ labori. La patroj parolos anstataŭ la patrinoj. Ankaŭ la maljunulinoj ,ajnas kompreni. Longe kaj multe la bonuloj laboras.

em:

پسوند گرایش و رغبت

ad:

پسوند استمرار و تکرار عمل

ec:

پسوند حالت

و کیفیت (اسم معنی)

Parolema. Komprenema. Laborema. Vivema. Parolado. Laborado. Vivado. LĜ ad. Starado. Alteco. Beleco. Boneco. Grandeco. Juneco. Longeco. Multeco. Feliĉeco. Malmulteco. Mallongeco. Maljuneco. Malgrandeco. Malboneco. Malbeleco. Malalteco. Viveca. Vireca. Infaneca. Amikeca. Patreca. Sinjoreca. Malamikeca. Juneca. Parolemulo. Malparolemulo. Parolemulino. Malparolemulino. Laboremulo. Mallaboremulino. Senamikeco. Senlaboreco. Seninfaneco. Senpatreco. Kuneco. LĜ adi kune. Kunvivi amikece. Kunlaboradi amikece. Paroli sinjorece. Longe paroladi. Staradi longe. Komprenadi multe. Bonuleco. Malamikeco. Feliĉadi kune.

mi:

من

vi:

شما (دوم شخص مفرد)

li:

او

ŝi:

او (مونث)

ĝi:

آن (شیء، حیوان)

ni:

ما

vi:

شما

ili:

آنها

pri:

درباره

sed:

اما

Mi parolis. Li laboras. Ŝi staros. Ĝi vivas. Ni komprenis. Vi estos. Ili ŝajnas paroli. Li parolis pri laboro. Ili parolas pri la vivo. Ŝi parolas pri la amikinoj. Li parolados pri boneco. Vi komprenis pri la parolado. Ni kunvivis amikece. Ni loĝadis kune kaj kunlaboradis amikece. Mi staradas longe kaj li paroladas sinjorece. Anstataŭ paroli, ili longe laboradis. Ili loĝis kune kaj vivis longe. Ni laboros longe, kaj ankaŭ parolos multe. Ŝi laboris multe, sed vivis feliĉe. Li bele parolis, sed laboris malmulte. La gesinjoroj loĝas bele, kaj ankaŭ vivas bone. Sed ili ŝajnas malfeliĉaj. Vi parolas anstataŭ labori. Ni estas feliĉaj gejunuloj. Ŝi estis bona maljunulino. Vi parolos anstataŭ ili. Ĉirkaŭ dek infanoj loĝis kun la gepatroj, kaj ili kune vivis feliĉe. Ili parolas malmulte, sed komprenas multe. Mia amiko. Via infano. Ŝia patro. lia alteco. Ili beleco. Nia juneco. Ĝia grandeco. Iliaj patrinoj. Ŝiaj infanoj. Liaj paroloj. Miaj laboroj. Viaj paroladoj. Ĝiaj gepatroj. Niaj infanoj. Miaj bonaj infanoj. Viaj belaj amikinoj. Liaj longaj paroladoj. Ŝiaj viraj infanoj. Ĝiaj malmultaj bonecoj. Niaj kvin malbonaj infanoj. Iliaj malgrandaj infanoj. Mi kaj vi estas ni. Li kaj ŝi estas ili. Li estas studento kaj ŝi estas studentino. Ĝi estas bela kato. Mia lango. Mia amiko.

Leciono

3

Vidi: دیدن **Ami:** دوست داشتن **Havi:** داشتن

Povi: توانستن **Doni:** دادن **Teni:** نگهداشتن

Afero: موضوع **Nomo:** نام **Mano:** دست

Helpi: کمک کردن

n: نشانهٔ مفعول

al: به، بسوی

de: از، (حرف ربط کسره)

Vi vidas. Vi vidas la junulinon. La junulino vidas vin. Vidas vin la junulino. Vidas vi la junulinon. La junulinon belan vi vidas. Ŝi amas. Ŝi amas la gepatroj n. Ŝi n amas la gepatroj. La gepatroj amas n. La gepatroj amas la junulinon. La bonaj gepatroj amas la belan junulinon. La bonajn gepatrojn amas la bela junulino. La sinjoro havas kvar infanojn. Tri infanojn havas la sinjorino. La felkulo havas laboron. Bonajn amikojn ni havas. Mi povas. Mi povas stari. Vi povas paroli. Ni povas kompreni. Li povas labori multe. Ŝi komprenas la aferon. La gepatroj donis vivon al la infano. Li donas al ŝi la manon. Ŝi tenas lian manon. La manoj de la laborulo estas grandaj. Gepatroj donas nomojn al la infanoj. La nomoj de la infanoj estas belaj. La patrino nomis la infanon. Mi helpis kaj ŝi helpis la patrinon.

ne: نه (حرف نفی)

tre: خیلی، بسیار

en: در (حرف اضافه) داخل

Ili ne multe laboras. Li ne amas la junulinon. Ŝi ne multe amas la junulon. Ŝi tre amas la junulon. Vi ne tre bone parolas. Ili staras tre alte. Ni komprenas tre multe. La malparolemuloj ŝajnas tre labori. Li ne povas teni ĝin en la mano. Estas multaj malfeliĉoj en la vivo. Li ne parolos anstataŭ mi. Ankaŭ vi estos tre feliĉa. Ni loĝas en Tehrano.

aĵ: پسوند اسم ذات

ar: پسوند ادات اسم جمع

ek: پیشوند شروع (ناگهانی) کاری

Vidaĵo. Havaĵo. Laboraĵo. Donaĵo. Belaĵo. Bonaĵo. Amikaĵo. Infanaĵo. Ĉirkaŭstraĵoj. Anstataŭ aĵo. Ĉirkaŭaĵo. Amikaro. Junularo. Gepatraro. Infanaro. Bonularo. Nomaro. Ekvivi. Ekloĝi. Eklabori. Ekparoli. Ekstari. Eksajni. Ekkompreni. Ekvidi. Ekami. Ekhavi. Ekteni. Ili eklaboris sen parolo. Ŝi ekparolis.

antaŭ:

پیش، مقابل

Ni havas amikojn en la ĉirkaŭaĵo. la havaĵo de la gesinjoroj estas granda. Ili amikaro donis al ili multajn bonajn. Li staros longe antaŭ la belaĵoj. Nia kunularo ekkomprenis lian paroladon. Ili parolis la aferon. Lia afero ekajnis al mi malbona. Mi ekvidis belulinon en lia kunularo. Ŝi estas anstataŭaĵo. Li estos anstataŭulo. Mia anstataŭulo estis mallaborema. La senlaborulo estas malfeliĉa.

10 dek. 11 dek unu. 12 dek du. 13 dek tri. 14 dek kvar. 15 dek kvin. 16 dek ses. 17 dek sep. 18 dek ok. 19 dek naŭ. 20 du dek.

ĉu: آیا

tro: بسیار زیاد، زیاده از حد

eĉ: حتی

Ĉu vi vidas? Ĉu vi vidas la junulinon? Ĉu vin vidas la junulino? Ĉu ŝi amas la gepatrojn? Ĉu la gepatroj amas ŝin? Ĉu amas ŝin la gepatroj? Ĉu la gepatroj amas la junulinon? Ĉu la gepatroj estas bonaj? Ĉu la bonaj gepatroj amas la belan junulinon? Ĉu la sinjoro havas kvin infanojn? Ĉu la feliĉulo havas laboron? Ĉu bonajn amikojn ni havas? Ĉu la du feliĉaj infanoj havas bonajn gepatrojn? Ĉu bonajn gepatrojn ili havas? Lia afero ekajnis al mi tro malbone. Ŝi donis al mi la troaĵon. Ni tenis nin tro sinjorece. Li parolis tro malamikece. Ili parolis troe, sed komprenis eĉ multe. La mallaboremo de la infanaro estas troa. Mi eĉ ne povis doni al li la manon.

kiu: چه کسی؟ کدام

tiu: آن کس

kie: کجا

tie: آنجا

kiam: چه وقت؟

tiam: آن وقت

Kiu estas tiu? Tiu estas la patrino de la infanoj. Kiu estas tiu grandulo? Li estas patro de la bonaj infanoj. Kiu infano estas tiu? Tiu estas la laborema infano. Kiu komprenas la aferon? Kiu amas la junulinon? Kiun amas la junulino? Kiu vidis la infanojn? Kiuj vidis la infanon? Kiun vidis la infanoj? Kiujn vidis la infano? Kiujn infanojn vi vidis? La sinjoro, kiu parolas al la junulo, estas lia patro. La gejunuloj, kiuj parolas al la sinjoro, estas liaj infanoj. La virinoj, kiujn ni vidis, estis parolemaj.

Kie laboras tiuj viroj? Tie staras dek viroj. Kie estas la senlaboruloj? Tie ni vidos tiujn, kiuj povas kompreni nin. Kie loĝas iliaj gepatroj? Ili ne loĝas tie, sed ili laboras tie. Kie li laboras, tie estas bonaj kunuloj. Kiam li vidis la belan junulinon, li ekamis ŝin. Tiam li estis feliĉa. Kaj tiam li estis ankaŭ havulo. Kiam la viro havas geamikojn? Kiam li estas bonulo.

Leciono

4

Homo: انسان **Okazi:** روی دادن **Veni:** آمدن

Ĉambro: اتاق **Iri:** رفتن **Helpi:** کمک کردن

Morti: مردن **Tempo:** زمان **Devi:** بایستن

Proksima: نزدیک **Koro:** قلب **Okulo:** چشم

int {
o
a
e

نشانه اسم، صفت و قید در حالت
فاعلی (گذشته)

ant {
o
a
e

نشانه اسم، صفت و قید در حالت
فاعلی (حال)

ont {
o
a
e

نشانه اسم، صفت و قید در حالت
فاعلی (آینده)

Amanto estas viro, kiu amas. Amantino estas virino, kiu amas. Viro, kiu parolas, estas parolanto. Virino, kiu parolas estas parolantino. Vidinto estas viro, kiu vidis. Vidintino estas virino, kiu vidis. Viro, kiu povis, estas povinto. Virino, kiu mortis, estas mortintino. Mortonto estas homo, kiu mortos. Parolonto estas homo, kiu parolos. La estonteco estas tempo, kiu estos. La estinteco, estas tempo, kiu estis. La tempo, kiu estas, estas la estanteco. Okazintaĵo estas aĵo, kiu okazis. Okazontaĵo okazos. La tempo estonta estas la estonteco. La virino vidinta estas vidintino. La venintaj homoj helpis la mortontojn. La helpantoj estis venintaj de malproksime. Ili estis tro longe laborintaj. Kiam ili estis helpintaj, ili iris. La kunvenintaj helpantoj estis bonuloj. La irontoj estis feliĉaj. Ili tre feliĉis. La geamantoj ŝajnis feliĉaj. Ili loĝis proksime. La proksimuloj helpis nin. Ili estis helpantaj proksimuloj. La tempo de morto - la mortotempo - ŝajnis proksima.

ej: پسوند جا و مکان

eg: پسوند بزرگی چیزی و یا
عملی

et: پسوند کوچکی چیزی و یا
عملی

Laborejo. Loĝejo. Tenejo. Junulejo. Maljunulejo. Infanejo. Mortintejo. Parolontejo. Vireto estas malgranda homo. Virego estas granda homo. Amegi estas multe ami. Ameti estas ami, sed malmulte. Laboregi estas labori multe, laboreti estas labori malmulte. Grandegulo estas homo tre granda. Etulo estas viro malalta kaj malgranda. Homo helpas bonege, kiu helpas multe. Homo paroletas, kiu parolas mallonge. La loĝejo havas duĉambrojn. Ĝi estas loĝejeto. Mi devas iri al la loĝejo. Mi eniros unu ĉambro. En la ĉambro estas tri homoj. Unu homo estas parolanta, unu estas laboranta, kaj unu estas helpanta. Kvara homo estis venonta. Mi estas la kvara homo, kaj mi estas veninta. La loĝejo estas ankaŭ laborejo. En unu ĉambro la laboranto loĝas, en la duĉambro li laboras. Mi devas helpi lin. Mi ekhelpas. Kiam mi laboregas, mi multe helpas. La parolanto devas iri. Li estas ironta. Tiam li iras. Kie estas la laboranto? Li estas en la ĉambro.

for: دور، به دور

nun: حالا، اکنون

*Li iris **for**. Li **foriris**. Li estis **for**, kiam mi alvenis. Ĉu vi longe **forestos**? Tie estas du loĝejoj - unu proksima, unu **fora**. La bonulo **fordonis** grandan havaĵon. **Nun** mi **foriros**. La **nuntempo** estas tempo, kiu **nun** okazas. La **nunaj** homoj estas feliĉuloj. La homoj emas ami la **nunecon**. **Nun** mi kaj vi povas paroli pri la afero. **For** de la okuloj, **for** de la koro.*

kial: چرا

tial: به آن علت

kiel: چطور

tiel: آنطور

ĉar: چون

por: برای، به خاطر به جهت

***Kial** vi foriras? **Ĉar** mia malamiko estas venonta. **Kial** vi ne helpis lin? **Ĉar** mi ne povis. **Kial** vi ne povis? **Ĉar** miaj laboruloj ne estis venintaj. Miaj laboruloj ne estis venintoj, **tial** mi ne povis helpi lin. Mia malamiko estas venonta, **tial** mi foriras. La junulejo estas malproksima, **tial** la gejunuloj devas iri nun. Li ne havis **kialon por** esti malproksimirinta. **Kiel** ili kunvivas? Ili kunvivas feliĉe. **Kiel** ili kunlaboras? Ili kunlaboras bonege. Kie ili loĝas? En la junulejo. **Kiel** ili loĝas? Geamike. **Kiel** ŝi parolis? ŝi parolis malamikece. **Kiel** li venis, **tiel** li iros. Li amis la junulinon **kiel** patro amas, **tiel** amis li. Ĉu vi komprenas Esperanton? Mi Ĝin komprenetas. **Kiel** la bonuleto helpas vin? Li donas al mi multajn aferojn. **Tiel** li helpas min **por** esti feliĉa, li devis labori. Li multe laboris **por** kompreni Esperanton. Li ne povis kompreni, **tial** li multe laboris. Li estis bona laboranto. Li laboregis. **Tiel** li ekkomprenis. La malgrandegulo estis **tiel** eta, **kiel** infano. La homoj parolis pri la okazintaĵo. Ili pri parolis ĝin. Kiam ili estis ĝin priparolintaj, ili iris **por** kunhelpi. Ili alvenis la ejon kaj eklaboris. **Kial** ili laboris? **Por** helpi. **Kiel** ili laboris? Bonege. **Tial** ili estis bonegaj laborantoj.*

Leciono

5

Nacio: ملت **Kampo:** دشت، مزرعه **Diri:** گفتن

Riĉea: ثروتمند **Alia:** دیگر، سایر **Scii:** دانستن

Sama: یکسان **Ĝoja:** شاد **Fini:** تمام کردن

Deziri: آرزو کردن، تمنا داشتن

ig: پسوند به معنی کردن
(فعل متعدی)

iĝ: پسوند به معنی شدن
(فعل لازم)

baldaŭ:

بزودی

La loĝejo estas proksima. La viro proksimiĝas al la loĝejo. Li proksimiĝis la infanon al la helpantoj. La loĝejo baldaŭ vidiĝis. La homoj ekvidis ĝin. Ili felĉi iĝis kaj baldaŭ ilia feliĉo vidiĝis al la ĉirkaŭstarantoj. Ekvido de la loĝejo feliĉiĝis ilin. Por helpi la amikojn, la bonulo laboriĝis multajn kunulojn. Li haviĝis al ili helpon. Tiel helpo al ili haviĝis. Tiel li ankaŭ iĝis riĉa. Li riĉiĝis. La laboro riĉiĝis la bonulon. La malbonuloŝajn iĝis bonecon. Lia boneco estis nur ŝajna.

Ŝajniĝis bonecon. Lia boneco estis nurŝajna. Ili deziras vivi kune. Unu sen la alia estas malfeliĉa. Foresto de unu la alia malfeliĉiĝas ilin. Ŝi iĝas ilin malfelĉaj. Amo povas bel iĝi malbelulon, boniĝi malbonulon. Amo okazigas felĉon kaj malfeliĉon en la vivo de la geamantoj. Kiam finiĝas la amo, la geamantoj iĝas geamintoj. Unu ŝajn iĝas ĝojon, la alia malĝojon.

Eĉ junulo baldaŭ maljuniĝos. Eĉ riĉulo povas malriĉiĝi. La tempo foriĝos ĝojon kaj malĝojon, belon kaj malbelon. Mortiĝos ilin la tempo. La devo laborigas ĉe la mallaboremulojn. Ŝi devigas ilin labori. Kiam morto venas, la vivo finiĝas. Unu venas, alia iras. Kiu scias, tiu povas sciigi la aliajn. Tiel la aferoj sciigiĝas. Li eniris la ĉambron. Li enĉambriĝis. Samtempe li enĉambriĝis du amikojn. La tri homoj laboris samĉambre.

ke: که (حرف اضافه)

oni: ضمير سوم شخص
جمع نامعین، بعضی

Oni diras, ke multaj homoj estas malfeliĉaj. La homoj diris, ke la malamikoj alproksimiĝas. La patro diris, ke la infanoj devas havi bonajn amikojn. La maljunulo diris, ke la kampoj estas malgrandaj kaj malĉaj. Malgrandaj nacioj emas amikiĝi al la grandaj nacioj. Ili diras, ke la grandaj nacioj helpas ilin. La proksimaj kampoj estas bela vidaĵo. Ili estas belaĵoj. Mi scias, ke ili estas belaj. Oni sciigas al mi, ke la aliaj kampoj estas same belaj. La kampoj, pri kiuj oni parolas, estas la havaĵo de mia amiko.

Mi ĝojas, ke vi venis. Ĉu vi deziras eniri? Ĉu vi finis vian laboron? Kiel vi nomiĝas? Ĉu vi komprenas, ke oni devas labori por vivi?

an: پسوند عضویت

jes: آری، بلی

*Anoj de aliaj nacioj estas homoj, same kiel vi. En la kamparo multaj homoj laboras. Ili estas kamparanoj. Ĉu la kamparanoj multe laboras? **Jes**, ili laboras tre multe. Ĉu vi kaj via amiko estas samnacionoj? **Jes**, ni estas samnacionoj. Ĉu vi estas kamparano? Ne, ĉar mi ne loĝas en la kamparo. Mi estas **ano** de la juna kunularo. Miaj samloĝejanoj estas boneguloj. Mi estas Iranano. Mi estas Tehranano. Mi estas Ŝirazano. Mi estas Islamano.*

ĉiu: هرکس، هرکدام

neniu: هیچ کس

ĉiam: همیشه

neniam:

هیچ وقت

Ĉiu homo estas homarano, sed ne ĉiuj homoj estas kamparanoj. Ĉiu havas ĝojon en la vivo, kaj ankaŭ malĝojon. Neniu havas ĝojon ĉiam. La ĝojo ne estas ĉiama. Ĉu ĉiuj virinoj estas belaj ili neniam alvenos? Oni scias, ke malbonadoj ĉiam okazas kune. Ĉu vi neniam finos vian laboron? Neniun laboron mi havas. Ĉu vi amas ĉiujn viajn proksimulojn? Ne ĉiun mi amas. Neniu povas malhelpi mian iron. Mi vidas neniun. Ĉu vi eniris tiun ĉambron? Neniam. Ĉiam ĉie ne estas tiel, kiel ni deziras.

ĝis: تا (حرف ربط)

el: از (حرف اضافه)

post: پس از بعد از پشت

Mi venos kun vi ĝis la proksima loĝejo. ĝis la laborejo ni venos post mallonga tempo. Post la laborejo staras alia loĝejo. El la loĝejo venas du laboruloj. Poste ili iras ĝis la laborejo. Alia viro eliras. Du virinoj elĉambriĝis. Ili elĉambriĝis unu post la alia. Ŝi amis lin ĝis morte. Ili amis unu la alian ĝis la vivofino. Ĝis nun oni laboradis, ĉu ne? Post li alvenis lia patrino.

Leciono

6

Eraro: اشتباه **Levi:** شستن **Ridi:** خندیدن
Fojo: دفعه، مرتبه **Legi:** خواندن **Skribi:** نوشتن
Kelka: برخی **Vorto:** واژه **Plena:** پر، کامل
Koni: شناختن **Fari:** انجام دادن **horo:** ساعت

at: پسوند نشانه اسم مفعول
(زمان حال)

it: پسوند نشانه اسم مفعول
(زمان گذشته)

ot: پسوند نشانه اسم مفعول
(زمان آینده)

Amato estas viro, kiun oni amas. Amatino estas virino, kiun oni amas. Amata infano. Konata sinjoro. Nekonataj aferoj. Loĝata loĝejo. Donataj donĉoj. Helpantoj helpas helpatojn. Priparolata afero. Nevidata malamiko. Mi ne estas devigata helpi vin. Konato neĉiam estas amiko. Levata mano. Ŝajnigata laboremo. Skribataj vortoj. Vortoj parolataj. Alparolato. Parolanto alparolas alparolatojn. El la venintoj, kelkaj estis bonaj kaj kelkaj estis malbonaj. Mortigito estas homo, kiun oni mortigis. Venigito estas homo, kiun oni venigis. Viditoj estas homoj, kiujn oni vidis. Levita mano. Skribitaj vortoj. Helpitaj proksimuloj. La legitaj legĉoj. Plenigitaj manoj. Komprenigitaj vortoj. Nekomprenita afero. La afero estas finita. Koro ĝojigita de amo. Multfoje diritaj vortoj. Kelkfoje viditaj helpantoj. Plenkore helpitaj homoj. Ŝajnigita helpemo. Kampoj pri laboritaj.

Aferoj kelkfoje okazigitaj. Nefinitaj aferoj kelkfoje ŝajnas grandiĝi. Mortigoto estas homo, kiun oni mortigos. Vidotaj vidaĉoj. Parolotaj vortoj. La afero priskribota. La malbonaĉo priparolota. Finota laboro. Loĝota loĝejo. Donotaj donĉoj. Kampoj prilaborotaj. Dirotaj vortoj. Homoj helpotaj estas helpotoj. Plenigotaj ĉambroj.

re: پیشوند تکرار و برگشت
عمل

il: پسوند وسیله و ابزار

ind: پسوند شایستگی و
استحقاق

Reveni. Revidi. Reiri. Relegi. Reskribi. Reteni. Rehavi. Rekoni. Revivigi. Ĝis la revido! Laborilo. Skribilo. Mortigilo. Parolilo. Tenilo. Vidilo. Levilo. Vidinda. Vidindaĉo. Leginda. Priparolinda. Dirindaj vortoj. Dirindaĉo. Aldoninda. Aminda. Dezirinda. Havinda. Koninda. Ridinda. Restarigi. Restariĝi. Revivigi. Reviviĝi. Helpinda. Helpindulo. Amindulino.

kio: چه چیزی

tio: آن چیز

ĉio: هر چیز

nenio:

هیچ چیز

Kio estas tio? Tio estas levilo. En la skribĉambro de la patro estas multaj skribiloj. **Ĉio** estas bona kaj bela en tiu loĝejo. **Tio** estas bona afero. Okazis **nenio**. Kelkfoje **ĉio** ŝajnas iri malbona. En la afero estas **nenio** ridinda.

La koro de la sinjoro estas plena de malĝojo. En la vivo estas **nenio** feliĉiga. Lia parolo ridindigis lin antaŭ ĉiuj.

Ĉio ŝajnas al li nedezirinda. Li estas tre helpinda, sed neniu lin helpas. Li amas foriri, sed li estas ankaŭ malriĉa.

Nenio okazas por ĝojigi lian koron. Baldaŭ li mortos, kaj **ĉio** estos finita. **Kion** li povas deziri en la vivo? **Nenion** li havas. Liaj infanoj estas malproksimaj kaj senkomprenaj.

Li neniam revidos ilin. Li neniam rehavos la feliĉecon de la junecon. Oni neniam revivigos lian mortintan koron. **Kio** mia, tio bona. **Kio** estas bona por vi, estas bona por mi.

Kio iras el koro, venas al koro. Fino bona, **ĉio** bona. Por **nenio** oni faras **nenion**. Por ĉiu faro estas horo.

hodiaŭ:

امروز

nur: فقط

aŭ: یا (حرف ربط)

inter: بین

pro: به خاطر، به سبب

Ĉu vi iros **hodiaŭ**? **Hodiaŭ** mi deziras vidi la belaĵojn de la Ĉirkaŭaĵo. Vi povas vidi **nur** malmultajn. **Nur hodiaŭ** mi ekscios lian nomon. Ĉu vi emas helpi **aŭ** iri? Neniu scias lian nomon. **Inter** la homoj estas kelkaj infanoj Ĉu ne? **Pro** kio vi foriras? **Pro** mia laboro. **Pro** kiu vi foriras? **Pro** mia patrino. **Pro** multaj aferoj oni kelkfoje devas laboregi, Ĉu ne? **Aŭ** ĉio, **aŭ** nenio. Nur tiu ne eraras, kiu neniam ion faras.

Ĝis la revido!

چند سلام و شادباش

Saluton! سلام Bonan matenon! صبح بخیر

Dankon! سپاسگزارم Pardonon! ببخشید

Bonan tempon! وقت بخیر Bonan tagon! روز بخیر

Bonan nokoton! شب بخیر Feliĉan Novruzon! نوروز مبارک

Feliĉan novjaron! سال نو مبارک

Leciono

7

Kapo: سر **Fari:** انجام دادن **Flanko:** سو، جانب
Libera: آزاد **Vojo:** راه **Rapide:** به تندی
Peti: خواهش کردن **Grava:** مهم **Respondo:** پاسخ
Demando: پرسش **Tago:** روز **Orelo:** گوش
Arbo: درخت **Frukto:** میوه

u:

نشانه فعل امر که به آخر ریشه
واژه اضافه می‌شود.

Levu la kapon. Donu la manon. Estu feliĉa. Eĉ ne unu vorton diru. Foriru. Ne mortigu min! Vidu mian amikon, kaj diru al li, ke mi venos. Ne parolu longe. Ne ŝajnigu senhelpecon. Havu belan libertempon! Liberigu la malliberulojn! Ne faru malbonaĵojn. Vivu ĝoje. Ne staru tie. Diru vian nomon. Finu vian paroladon. Faru gravan laboron. Rapidu! Ne parolu rapide, ĉar mi ne povos kompreni. Proksimiĝu. Helpu viajn kunulojn.
Ni laboru, per ke ni rĉi ĝu. Ni petu tiun laboranton, ke li helpu nin. Ni demandu al tiu laboranto, kie estas la loĝejo. Ni diru al li, ke ni ne komprenas. Faru kelkajn demandojn. Ni petu helpon. Sciu, ke li ne helpos nin. Donu ree la samon, mi petas. Mi petas, kie mi staru? Kion mi faru? Kial ni ne iru? Li venas, tial ni ne parolu. Neniam deziru tion, kion vi ne povas havi. Iru la saman vojon, kiel li. Ne faru same, kiel malbonulo. Laboru rapide, por ke neni malbonaĵo okazu. Se oni demandas pri la afero, ne respondu. Demandoj petas respondojn.

ebl:

پسوند امکان، ممکن بودن

Videbla belaĵo. Respondebla demando. Nesciebla afero. Nekonebla riĉulo. Rekoncbla sinjoro. Liberigebla nacio. Nefarebla laboro. Neirebla vojo. Ebla okazo. Nemalhavcbla bonaĵo. Eble. Neeble. Labori nevideble. Eltenebla. Nehelpcbla. Estas neeble, paroli al homo, kiu nenion komprenas.

on:

پسوند اعداد کسری، تقسیم

obl:

پسوند اعداد ضرب
چند برابر

Unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek. Duono. Triono. Kvarono. Kvinono. Sesono. Sepono. Okono. Naŭono. Dekono. Duonigi. Trionigi. Kvaronigi. Kvinonigi. Sesonigi. Seponigi. Okonigi. Naŭonigi. Dekonigi. Duonigi. Trionigi. Kvaronigi. Kvinonigi. Sesonigi. Seponigi. Okonigi. Naŭonigi. Dekonigi. Duone. Duoble. Trioble. Kvaroble. Kvinoble. Sesoble. Sepoble. Okoble. Naŭoble. Dekoble. Duobligi. Duobligi. Triobligi. Triobligi. Kvarobligi. Kvarobligi. Dekobligi. Dekobligi. Multobligi. Multobligi. Duoble du estas kvar. Duoble kvar estas ok. Duoble kvin estas dek.

laŭ:

بنا بر، بر طبق

tra:

سراسر

trans:

فراسوی، آنسوی

Laŭ li, la vojofino estas proksima. Ni ekkonos la respondanton **laŭ** liaj respondoj. Faru **laŭ** via devo. Iru **laŭ** la vojo. Laboru **laŭ**eble bone. Kompreni **laŭ**vorte. **Laŭ**longe de la vojo. **Laŭ** la vojflanko. Mi helpos **laŭ**pove. **Laŭ** mia scio, li ne estas malbonulo.

Iri **tra** la kamparo. **Tra**legi la skribaĵon. **Trav**idi ŝajnigon. Iri **tra** la ĉambro. **Tra**iri laĉambbron. **Tra** la vivo. Rapidi **tra** la loĝejo. **Trans**iri la flankvojon. **Trans**doni la sciigon. **Trav**idebla. **Trans**donebla. **Trans** la kamparo. **Trans** la kamparo staras loĝejo. Por alveni al ĝi oni iras **tra** la kamparo, **laŭ** la kampara vojo. **St**atistike la **trans**donitaj aferoj. **Tra** unu orelo eniras, **tra** la dua eliras. **Laŭ** la frukto oni arbon ekkonas.

kies:

مال چه کسی

ĉie:

هر جا

Kies amiko li estas? **Kies** amikino ŝi estas? **Kies** nomo estas skribita tie? La sinjoro, **kies** nomo estas kribita tie, mortis hodiaŭ. La homo, **kies** afero ŝajnis grava, devis eniri. **Ĉie** oni vidis homojn, **kies** infanoj estis for. **Ĉie** estas gepatroj, **kies** infanoj estas bonaj.

morgaŭ:

فردا

tuj:

الان، فوری، بی درنگ

tamen:

با این وجود

Morgaŭ ni faros rapide multajn aferojn. Foriru **tuj!** **Tamen** ne venu **morgaŭ** al mia loĝejo. **Tuj** ili duonigis la laboron. Oni demandis, **tamen** neniu respondis. Donu **tuj!** Mi petas. Mi petas, ke **morgaŭ** vi parolu al la gemaljunuloj. Lia aliĝo **tuj** tri obligis la haveblan tempon. **Morgaŭ** aŭ post **morgaŭ** okazos la paroladoj. Mi vidis ŝin, **tamen** mi ŝin ne rekonis. **Morgaŭ** estas la amata tago de mallaboruloj.

Leciono

8

Lerni: یاد گرفتن **Tero:** زمین **Loko:** جا، مکان

Milito: جنگ **Tuta:** کل، همه **Nova:** جدید، نو

Sidi: نشستن **Meti:** قرار نهادن **Ĉapo:** کلاه

Forta: قوی **Sendi:** فرستادن

si:

ضمیر انعکاسی سوم شخص به
معنی خود

per:

بوسیله، با

Ĝojigi sin. Feliĉigi sin. Gravigi sin. Sidigi sin. Levi sin. Vidigi sin. Ŝajniĝi sin bona. Konigi sin. Koni sin. Devigi sin. Demandi sin. Lokigi sin en bona loko. Proksimiĝi sin al la geamikoj. Liberigi sin. Per laboro ili riĉiĝis sin. Li nomis sin mia amiko. Li levis sin de la tero. Ŝi tute donis sin al la laboro. Sindona laborado. Ŝi tenis sin alta. Ŝia sinteno estis bona. Li havigis al si kelkajn gravajn aferojn. Ili havigis al si multajn bonajn laborantojn. Li starigis sin malantaŭ la loĝejo. Ili ne revidis siajn malamikojn. Li devigis sin labori. Lia sindevigo estis granda.

Multaj gepatroj ne komprenas siajn infanojn. Por ke oni ne mortigu lin, liŝajniĝis sin mortinta. Kie malrĉulo povas loĝigi sin? Kial li ne tenis sian vorton? Ili sendis siajn amikojn tra la tuta tero. Tra la tuta vivo ili faris sian eblon por helpi aliajn homojn. Li iris per la aŭto. Ŝi skribas per la verda krajono.

dis:

پیشوند به معنی پراکندگی، پخش

ist:

پسوند به معنی شغل و حرفه و یا
گرایش مکتبی

estr:

پسوند به معنی رییس، مدیر

Disdoni. Dissendi. Dismeti. Diskonigi. Stari dise. Vivi dise. Disrapidi. Disigi. Disiĝi. Laboristo. Militisto. Skribisto. Vojfaristo. Vortaristo. Naciisto. Aferisto. Ĉambristino. Laborestro. Militestro. Lernejestro. Infanlernejestrino. Estro. Estrino. Estri.

<p>kia: چگونه</p> <p>tia: آن گونه</p> <p>ia: گونه‌ای</p> <p>hieraŭ: دیروز</p>	<p><i>Kia homo estas tiu sinjoro? Li estas forta. Kia virino estas ,ia patrino? Ŝi estas alta kaj bela. Kia la patro, tia la infano. Tia laboro ne estas grava. Mi ne konas tian homon. En kia loko li loĝas? En tia loko, kian vi neniam vidis. Mi deziras ian helpon. Kia estas la vivo? Kia estas la homo, tia estas lia nomo. Kia la kapo, tia la ĉapo.</i></p>
<p>se: اگر (حرف شرط)</p> <p>ĉe: نزد، پیش، کنار</p>	<p><i>Hieraŭ mi dissendis la demandaron. Hodiaŭ revenos la respondoj. Morgaŭ ni eklaboros. Hieraŭ mi petis novajn laboristojn. Hodiaŭ ili alvenis. Morgaŭ ni povos ekirigi la laboron. Hieraŭ en unu loko. Hodiaŭ en multaj lokoj. Morgaŭ tra la tuta tero.</i></p>
<p>pli: تر (نشانه صفت تفضیلی)</p> <p>plej: ترین (نشانه صفت عالی)</p>	<p><i>Se la nova estro venos, ni povos finfari la laboron. Se vi metas vian nomon al la skribaĵo li helpos vin. Ĉe mia loĝejo oni vivas feliĉe. Ĉe mia flanko stariĝis bonaj amikoj. Ĉe mia laborejo la estro estas bonulo. Ĉe multaj lokoj sur la tero la homoj estas fortaj naciistoj. Se vi staros en mia ĉambro mi venos baldaŭ.</i></p>
<p>ĉi: این، حرف اشاره به نزدیک</p> <p>mem: ضمیر تاکید، خود، خویش</p>	<p><i>Forta, pliforta, plejforta. Nova. Plinova, plejnova. Alte, plialte, plejalte. Feliĉe, plifeliĉe, plejfeliĉe. Belaj, plibelaj, plejbelaj. La plimulto, la malplimulto. Mallonge, plimallonge, plejmallonge. Plejeble bone. Kiel eble plejrapide. Kiel eble plej proksima. Plejeble grave. Pligrandiĝi. Plimultiĝi. Pli aŭ malpli riĉaj. La malplejgrava afero. Pli bona estas io, ol nenio. Pli kara estas kapo ol ĉapo. Pli bone ne fari, ol erari.</i></p>
	<p><i>Ĉi jare. Ĉi monate. Ĉi tie. Ĉi tiu. Tio estas bona afero, tio ĉi estas malbona. Tiu patro estas riĉa, tiu ĉi estas malriĉa. Tie loĝas homoj, tie ĉi homoj ne estas. Legu tiun ĉi skribaĵon. Ĉiuj ĉi homoj estas laboremaj. Ĉiuj ĉi virinoj estas parolemaj. Tie ĉi la homoj vivas malĉe. Tiu ĉi novaĵo ĝojigas la homajn korojn. La homoj ĉiuj laboris, sed la laborestro mem estis mallaborema. Vi mem scias, ke mi ne iris. Faru mem vian laboron. Ĉiu por si mem estas la plej kara. Mi mem faris tiun.</i></p>

Leciono

9

Lando: سرزمین **Mondo:** جهان **Formo:** شکل

Klara: واضح **Ruĝa:** قرمز **Komenci:** آغاز کردن

Preni: برداشتن **Voli:** خواستن **Ricevi:** دریافت کردن

Veturi: با وسیله نقلیه رفت و آمد کردن **Edzo:** شوهر

us:

نشانه فعل شرطی

*Mi ven**us** se mi pov**us**. Li est**us** feliĉa se li pov**us** havi laboron. Ĉu ni ricev **us** respondon se ni skrib**us**? La mondo est**us** plibona loko, se la homoj am**us** unu la alian. Estas klare, ke ili ir**us** laŭ la vojo de boneco se oni help**us** ilin. Ĉu ni veturu tra la kamparo? Mi kunir**us** se mi hav**us** veturilon. Klarigu al mi, kion vi vol**us** fari se vi hav**us** multajn riĉaĵojn. Mi unue havig**us** al mi grandan ruĝan veturilon. Se mi dev**us** paroladi antaŭ la homoj, mi ruĝiĝ**us**. En ĉiuj landoj la homoj ne deziras militon. Se ili hav**us** tempon, la gesinjoroj sci**us** helpi vin. Baldaŭ ni komencos diskonigi la gravajn noĵojn. Se mi est **us** ricevinta la skribĵon, mi tuj komenc **us** la laboron. La afero ne estas klara; kiu pov**us** ĝin klarigi al mi? Se mi dir**us** tion, oni pririd**us** min. Kiam mi iris al la loĝejo, mi kunprenis miajn amikojn. Kuniĝo de kvar nacioj formis tiun landon. La sinjoro estis plena de bonvolo. Li bonvolis doni al mi kelkajn belaĵojn. Bonvolu sciigi al mi vian nomon. Bonvolu helpi min. Helpu min, mi petas. Bonvolu stariĝi. Bonvolu sidigi.*

bo:

پیشوند خویشاوندی به سبب ازدواج

Bopatro. Bopatrino. Bogepatroj. Bofrato. Bofratino. La frato de lia edzino estas lia **bofrato**. La patrino de ŝia edzo estas ŝia **bopatrino**.

io: چیزی، شیئی

iu: کسی

iam: زمانی، گاهی

ie: جایی

*De la patro li ricevis **ion** bonan. **Iu** alia povus fari pli rapide la laboron. En **iu**j lokoj la homoj havas multan laboron, en aliaj malmultan. Ni iru **iam** al la junulejo. **Iam** mi estis feliĉa, sed ne nun. **Ie** en la mondo vivas mia **iam**a amiko. Sidiĝu **ie**. Helpu **iu**. Helpu **iun**. Venu **iam** al mia loĝejo. **Iam** ni transloĝiĝos al alia loko. Malbona estas **io** en la lando. **Ie** mi vidis lin antaŭe. **Ie iu iam** faris **ion**!*

kontraŭ:

مقابل، ضد، روبروی

*Kontraŭ mi stariĝis multaj malamikoj. Kiu ne estas por ni estas **kontraŭ** ni. Li forte **kontraŭ**staris mian peton. Miaj **kontraŭ**uloj ne estis malfortuloj. Tio estas klara demando pri bono aŭ malbono. Ili ne povis **kontraŭ**diri mian klarigon. Oni multfoje militis **kontraŭ** tiu nacio. Mi **kontraŭ**parolos se mi povos. **Kontraŭ** la flankvojo staris granda ruĝa loĝejo. La veturilo iris laŭ iu flankvojo.*

jam:

حالا دیگر، اندکی پیش

ol:

از

(در صفت تفضیلی و در مقام مقایسه

دو چیز با هم)

*Mi konas lin, ĉar mi **jam** vidis lin kelkfoje. Post via klarigo mi **jam** komprenas. Post via klarigo mi **jam** iros. La sinjoro havas novan infanon. Ŝi **jam** havas kvin librojn. Mi **jam** antaŭe helpis vin. Vi estis amiko de mia patro? Donu **jam** vian manon! Li **jam** ridis pri la okazonta. La laboristoj **jam** komencis alveni kiam mi parolis al ilia estro. Li estas junulo, sed li **jam** ricevis gravan laboron. Mi **jam** ne povos iri kun vi, pro tio, kio okazis.*

*Ŝi loĝas en pli granda ĉambro **ol** mia. Li amas la patron pli **ol** la patrinon. Ili iris laŭ pli longa vojo. Post la milito oni vivis pli libere **ol** antaŭe. Kiu estas pli aminda **ol** tiu belulino? Ŝi pli emas paroli **ol** labori. Kiu vivis pli longe: via bopatro aŭ via bopatrino?*

*Mia veturilo iras pli rapide **ol** la lia. Hodiaŭ oni vivas pli feliĉe **ol** en la malnova tempo. La sinjoro mortis antaŭ **ol** mi povis alparoli lin. Vi devas lerni veturadon antaŭ **ol** veturigi libere veturilon.*

sub:

زیر، تحت

sur:

روی، بر روی

***Sub** la tero. Ili vivis malrĉe en la **sub**tera ĉambro. El lia parolado mi **sub**komprenis, ke li estas kontraŭulo de la milito. Li **sub**metis sin al la reĝuloj. La homoj **sub**ridis kiam ili alparolis lin. **Sur** la tero. Mia **sur**tera vivo. **Sur**voje al la lernejo ŝi vidis belan vidaĵon. **Sur** la kampo staris kvar homoj. Nenion ni povas fari **sur**loke. Multaj nacioj vivas **sur** la tero. Ni **sur**iris la kampon.*

Leciono

10

Jaro: سال **Sekvi:** دنبال کردن **Lasta:** آخر

Porti: حمل کردن **Montri:** نشان دادن

Movi: جنبیدن **Kredi:** باور داشتن، ایمان داشتن

Resti: باقی ماندن

int
ant e }
ont

پسوند قیدی اسم و صفت فاعلی برای
به ترتیب زمان‌های: گذشته، حال،
آینده

it
at e }
ot

پسوند قیدی اسم و صفت مفعولی
برای به ترتیب زمان‌های: گذشته،
حال، آینده

Ricevinte la skribaĵon, la laboristo portis ĝin al sia estro. Kiam li ricevis la skriĵan, la estro montris ĝin al sia amiko. Vidinte la skribaĵon, la amiko sekvis la estron al la laborejo. Kiam ili legis la skribaĵon, la laboristoj ne volis kredi ĝin. Ne kredante ĝin, ili ne emis formovi la veturilojn. Ironte al la loĝejo, ili staris dum longa tempo parolante. Movite, la veturiloj ne plu moviĝis. Dirite, la vortoj ne repreneblas. Vidate, la homoj komencis rapide moviĝi. Dirite, farite. Demandate. La loĝestro diris, ke li ne konas la sinjoron. Dum la resto de la jaro la militistoj restis en la kamparo.

Kiam mi iris en la ĉambron, la tri homoj, kiuj jam estis en la ĉambro, stariĝis. La militistoj rapidis en la loĝejon. La kamparanoj iris sur la kampon por fari sian laboron. En la mondon venas ĉiutage multaj novaj infanoj. Mi ne volas eniri en la aferon. Dum la lastaj tagoj okazis multaj malbonaĵoj. Lastatempe la vivo ne plu estis tielĝojiga kiel antaŭe. Li havas grandan sekvantaron. Lia laboro montriĝis tute malgrava. Nekredeble. Nekredinde. Senkredulo. Ĉu vi volas preni la restaĵon? Mi ne kredas vin.

kiom: چه مقدار، چقدر،

iom: مقداری

da: از
(حرف اضافه برای مقدار)

***Kiom da** laboro li faris? **Iom.** Mi ne scias, **kiom da** homoj ĉeestis. Dum **kiom da** tempo li restos? Ĉu vi havas **iom da** tempo por paroladi? **Iomete.** Vi ne kredas, **kiom da** malriĉeco estas en la mondo. Mi deziras **iom da** helpo. **Kiom da** nacioj estas sur la tero? Multaj. **Iom da** ĝojo, **iom da** malĝojo, tio estas la vivo.*

apud: جنب، مجاور،
در کنار

ankoraŭ: هنوز

plu: بیشتر، دیگر

Apud** la vojo staris iu, kiu petadis helpon. Post iom da tempo li ne **plu** estis tie. Mi **ankoraŭ** ne revidis lin. Sidiĝu **apud** la bela virino. Mi **ankoraŭ** ne scias ŝian nomon. Mi parolos **plu!** Baldaŭ ŝi ne vivos **plu.** **Apud** nia loĝejo laboris du homoj. Ili **ankoraŭ** ne finis la laboron. Morgaŭ ili laboros **plu.

<p>cent: صد</p> <p>mil: هزار</p>	<p>Cent unu. Cent du. Cent tri. Cent kvardek. Cent kvindek. Cent sesdek sep. Cent okdek naŭ. Du cent. Tricent. Kvarcent kvindek ses. Sepcent okdek naŭ. Mil ducent tridek kvar. Kvinmil sescent sepdek ok. Centestro. Jarmiloj. Miloj da homoj. Trimil homoj. Centoj da okazaĵoj.</p>
<p>ajn: هر، مانند: هر چه، هر جا، هر کس، هر</p> <p>kvankam: با اینکه، هر چند که</p>	<p><i>Kiu ajn demandas, ne respondu. Kiam ajn ŝi venas, sendu ŝin al mi. Kie ajn li estas, mi povas alveni lin. Okazu kio ajn, mi revenos. Kiom mi sendu? Iom ajn. Kien mi iru? Ien ajn. Kiam mi venu? Iam ajn. Kiel ajn vi veturas, li alvenos baldaŭ. Kiun mi sendu? Iun ajn. Kvankam la lasta veturilo jam foriris, mi volas iel ajn sekvi ĝin. Kvankam li estas pli juna ol mi, mi povas fari pli grandan laboron. Kvankam ni estis jam de jaroj bonaj geamikoj, mi neniam amis ŝin.</i></p>
<p>er: پسوند به معنی جزء از کل</p>	<p>Mono: پول، monero: پول خرد Ĉeno: زنجیر، ĉenero: حلقه زنجیر. Pluvo: باران, pluvero: قطره باران.</p>
<p>id: پسوند به معنی زاده (فرزند، بچه)</p>	<p>Hundo: سگ, hundo: توله سگ Homo: انسان homido: آدمیزاد Ĉevalo: اسب, ĉevalido: کره اسب Koko: خروس kokido: جوجه Geedzoj kun multaj idoj</p>
<p>ing: پسوند به معنی وسیله نگاهدارنده</p>	<p>Cigaredo: سیگار cigaredingo: چوب سیگار Glavo: شمشیر glavingo: غلاف شمشیر Kandelo: شمع kandelingo: شمع دان Fingro: انگشت fingringo: انگشتانه</p>
<p>ujo: پسوند به معنی ظرف (به معنای درخت و کشور نیز استفاده می شود)</p>	<p>Teo: چای teujo: قوری. Pomo: سیب pomujo: درخت سیب Mono: پول monujo: کیف پول Salo: نمک، salujo: هندوستان (جایی که هندوها هستند) Hindujo: نمکدان Anglujo: آلمان Germanujo: انگلستان</p>
<p>um: پسوند بدون معنی معین اما مربوط به ریشه واژه</p>	<p>Butiko: دکان butikumi: دکان داری کردن Kolo: گردن kolumo: یقه Folio: برگ, foliumi: ورق زدن Okulo: چشم okulumi: مطلا کردن Oro: طلا orumi: مطلا کردن</p>

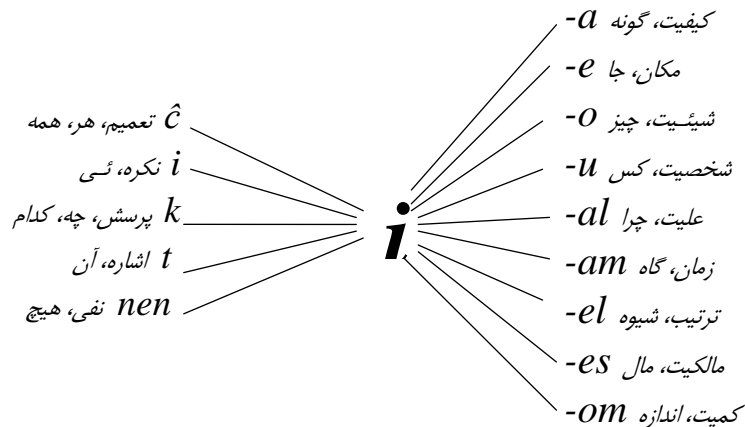
مصدر و فعل‌های اصلی در زبان اسپرانتو

جدول همبستگی نمادهای بنیادی اسپرانتو

با استفاده از ۵ پیشوند و ۹ پسوند، ۴۵ واژه برای تعیین رابطه و حالت میان کلمه‌ها و جمله‌ها به دست می‌آید.

	تعمیم	نکره، ابهام	پرسش	اشاره	نفی
	ĉi-	i-	ki-	ti-	neni-
	هر، همه	ئی	چه؟ کدام؟	آن	هیچ
-a	ĉia	ia	kia?	tia	nenia
کیفیت، نوع	هرگونه، همگونه	گونه‌ای	چگونه؟	آن گونه	هیچ گونه
-e	ĉie	ie	kie?	tie	nenie
مکان، جا	هر جا، همه جا	جایی	کجا؟	آنجا	هیچ جا
-o	ĉio	io	kio?	tio	nenio
شیئیت، چیز	هر چیز، همه چیز	چیزی	چه، چه چیز	آن چیز	هیچ چیز
-u	ĉiu	iu	kiu?	tiu	neniu
شخصیت، کس	هر کس، همه کس	کسی	چه کسی، کدام	آن کس، آن چیز مشخص	هیچ کس
-al	ĉial	ial	kial?	tial	nenial
علیت، چرائی	به هر علت، به هر دلیل	به علتی، علتی	چرا؟ به چه علت	آن علت، زیرا	به هیچ علت
-am	ĉiam	iam	kiam?	tiam	neniam
زمان، گاه	هرگاه، هر وقت	گاهی، زمانی	چه وقت، چه گاه	آنگاه	هیچ گاه
-el	ĉiel	iel	kiel?	ĉianiel	neniel
ترتیب، شیوه	هر ترتیب	ترتیبی، به شیوه‌ای، به ترتیبی	چه ترتیب؟ چه شیوه‌ای؟	به آن ترتیب، به آن شیوه	هیچ ترتیب، هیچ شیوه
-es	ĉies	ies	kies?	ties	nenies
مالکیت، مال	مال هر کس	مال کسی، مالی	مال چه کسی؟	مال آن	مال هیچ کس
-om	ĉiom	iom	kiom?	tiom	neniom
کمیت، مقدار، اندازه	هراندازه، هرقدر	اندازه‌ای، مقداری	چه اندازه؟ چه مقدار؟	آن اندازه، آن قدر	هیچ اندازه، هیچ مقدار

نمودار همبستگی نمادهای بنیادی اسپرانتو با تکیه بر نقش حرف *i*

I = نشانه مصدر

AS = نشانه فعل زمان حال

US = نشانه فعل شرطی

IS = نشانه فعل زمان گذشته

U = نشانه فعل امری

OS = نشانه فعل آینده

فعل‌های زمان‌های مرکب در اسپرانتو

زبان اسپرانتو به خاطر ساختار منطقی خود از نظم خاصی در بیان زمان‌های مرکب برخوردار است. اهمیت این زمان‌های مرکب در کوتاهی و رسایی سخن هست که نویسنده یا گوینده منظور خود را به رسایی و صراحت معنی بیان می‌کند.

	<i>HIERAŬ</i>	<i>HODIAŬ</i>	<i>MORGAŬ</i>
SKRIBONTO	LI ESTIS SKRIBONTA LA LETERO ESTIS SKRIBOTA	LI ESTAS SKRIBONTA LA LETERO ESTAS SKRIBOTA	LI ESTOS SKRIBONTA LA LETERO ESTOS SKRIBOTA
SKRIBANTO	LI ESTIS SKRIBANTA LA LETERO ESTIS SKRIBATA	LI ESTAS SKRIBANTA LA LETERO ESTAS SKRIBATA	LI ESTOS SKRIBANTA LA LETERO ESTOS SKRIBATA
SKRIBINTO	LI ESTIS SKRIBINTA LA LETERO ESTIS SKRIBITA	LI ESTAS SKRIBINTA LA LETERO ESTAS SKRIBITA	LI ESTOS SKRIBINTA LA LETERO ESTOS SKRIBITA

Iam, en lando tre malproksima, loĝis patro kun tri infanoj. kelkfoje ili vivis feliĉe, kelkfoje ilia vivo estis malbela kaj malbona. Ili ne estis riĉaj, sed tute malriĉaj ili neniam estis. Ili laboris ĉar ili devis labori, kun la aliaj homoj ili vivis laŭeble amikece, kaj donis helpon al ĉiu, kiu petis.

El la infanoj, du estis knaboj, sed la plej juna estis knabino. Tra la jaroj, la knaboj iĝadis altaj kaj fortaj. Malfeliĉe la knabino vidiĝis malalta kaj malbela; nur malmultaj sciis, ke ŝia koro estas bonfarema kaj plena de amo al la homoj.

Okazis, ke la patro alparolis siajn infanojn: "venis jam la tempo, kiam vi devas iri en la mondon por ekkoni ĝiajn vojojn kaj perlaboradi vian vivtenon laŭ via deziro. Post unu jaro revenu ĉi tien por sciigi al mi ĉion, kion vi travivis. Vi kunportas miajn bondezirojn."

Neniu el ili volis fari demandojn. Ili nur leviĝis kaj ekiris, ĉiu laŭ sia vojo. Post unu jaro la patro vidis ke alproksimiĝas homo, kiu ŝajnis maljuna kaj malforta. Baldaŭ li komprenis, ke tio estas lia unua filo.

"filo mia!" li diris, "kio okazis al vi? Kiel vi fariĝis tiel malforta?"

"Mia patro," respondis la filo, "mi iris longan vojon, ĝis mi venis landon, kie okazis milito. Mi kredis min fortulo, kaj prenis lokon inter la militistoj. Ho, mia patro, tie mi lernis pri la granda malforteco de ĉiuj homoj antaŭ la morto! Kiam la milito finiĝis, mi estis tia, kia vi nun vidas min. Mi ne volas, mi ankaŭ ne povas, iam ajn denove militi por iu nacio aŭ pro iuj teroj!"

"Vi lernis ion gravon," diris la patro malĝoje.

Revenis poste la dua filo, en riĉa veturilo. Lia formo estis tiu de grandsinjoro.

"Bonan, patro!" li diris rapide. "Mi ne povas resti, ĉar mi havas gravajn aferojn. Mi geiĝis kun riĉa virino, kaj de ŝi mi ricevis kampojn por respondeci. De tempo al tempo mi skribos al vi leteron pri la okazintaĵoj. Ĝis!"

"Ĉu vi estas feliĉa?" demandis la patro. "Negrave!" respondis la dua filo, forirante. "La vivo estas mallonga kaj miaj deziroj estas multaj." Kaj li forveturis.

"Ŝajnas al mi," diris la patro malĝoje, "ke li metis sin en malliberejon kaj jam komencis malrapide morti."

"Tio okazas al ĉiu," respondis la militinto. Ili staris, staradis, fine vidiĝis en la malproksimo du formoj, kiuj tre malrapide venadis. Nur post longa tempo la patro komprenis, ke la pli malalta homo estas lia filino, kaj ke ŝi subtenas malfortulon, kiu estas malbelega kaj ankaŭ ne povas vidi.

Kiam ili alvenis, la patro alparolis ŝin. "Ho, mia filino, kio okazis al vi? Kaj kiu estas tiu ĉi malforta viro?"

"Li estas mia edzo kaj amiko," kaj mi amas lin", ŝi respondis.

"Kaj kion la mondo donis al vi? Ĉu vi estas riĉa? "Riĉa aŭ malriĉa, ne gravas. Mi estas feliĉa kun mia edzo," ŝi diris. Kaj ili kune eniris la loĝejon.

"Ŝajnas al mi," diris la patro, "ke la vivo donis al ŝi la plej gravan aferon."

Kaj li sekvis ilin en la loĝejon.

کوتاه و گزیده درباره زبان بین‌المللی اسپرانتو:

- زبان اسپرانتو در سال ۱۸۸۷ میلادی (۱۲۶۶ خورشیدی) توسط دکتر لودویک لازارو زامنهوف ساخته شد.
- سازمان جهانی اسپرانتو UEA در سال ۱۹۰۸ تأسیس شده است و هم‌اکنون در ۱۱۵ کشور جهان بیش از ۳۶ هزار عضو فعال دارد.
- UEA هر سال در یک کشور کنگره جهانی اسپرانتو را برگزار می‌شود، که به‌طور متوسط بیش از ۳ هزار نفر از سراسر جهان در آن شرکت می‌کنند.
- انستیتو بین‌المللی زبان اسپرانتو IEI در سال ۱۹۳۰ میلادی در هلند تأسیس شد.
- مجمع بین‌المللی اسپرانتودانان TEJO در سال ۱۹۳۸ تأسیس شده است و اسپرانتودانان زیر ۳۰ سال را تحت پوشش خدمات خود قرار می‌دهد.
- اتحادیه بین‌المللی معلمان اسپرانتودان ILEI در سال ۱۹۴۹ تأسیس شده است و در ۳۶ کشور جهان شعبه دارد.
- سازمان فرهنگی، تربیتی و علمی ملل متحد "یونسکو" در سال ۱۹۵۴ زبان اسپرانتو را به‌عنوان زبان بین‌المللی و بی‌طرف به رسمیت شناخته است و آموزش اسپرانتو را به کشورهای عضو خود سفارش نموده است.
- UEA به‌عنوان مشاور سازمان ملل متحد و یونسکو، در ردیف سازمان‌های بی‌طرف بین‌المللی قرار دارد.
- دبیرخانه UEA و TEJO در کشور هلند قرار دارد.
- فرهنگستان علوم چین از سال ۱۹۸۶ میلادی زبان اسپرانتو را به‌عنوان زبان دوم و رسمی خود برگزیده است و هر سال چندین سمینار و کنفرانس بین‌المللی علمی به زبان اسپرانتو برگزار می‌کند.
- اسپرانتو در حال حاضر در ۹۰ دانشگاه و موسسه آموزش عالی در ۲۳ کشور جهان به‌صورت رسمی تدریس می‌شود.
- ایستگاه‌های رادیویی بین‌المللی در ۱۱ کشور جهان به زبان اسپرانتو برنامه پخش می‌کنند و بیش از ۵۰ ایستگاه منطقه‌ای نیز در ۲۰ کشور از همه قاره‌های جهان به زبان اسپرانتو برنامه پخش می‌کنند.
- ILEI به‌عنوان همکار و مشاور به‌صورت رسمی با یونسکو در ارتباط هست.
- هزاران جلد کتاب به اسپرانتو نوشته یا ترجمه شده است. از فرهنگ و ادب اسلامی ترجمه بسیار شیوا و شکوهمند قرآن مجید، زندگانی پیامبر اسلام، احادیث نبوی و زندگینامه امام علی (ع) قابل ذکر می‌باشند.
- از فرهنگ و ادب پارسی ترجمه کامل رباعیات خیام، غزل‌های برگزیده حافظ، اشعار رودکی، برگزیده شعرهای سهراب سپهری و غیره را می‌توان نام برد.